EUROOPAN
KOMISSIO

Bryssel 13.6.2025
COM(2025) 313 final

2025/0166 (NLE)

Ehdotus

NEUVOSTON PÄÄTÖS

ETA:n sekakomiteassa Euroopan unionin puolesta esitettävästä kannasta ETA-sopimuksen liitteen II (Tekniset määräykset, standardit, testaus ja varmentaminen) ja liitteen IV (Energia) muuttamiseen

(Energiatehokkuusdirektiivi)

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

PERUSTELUT

1. EHDOTUKSEN KOHDE

Tämä ehdotus koskee päätöstä ETA:n sekakomiteassa unionin puolesta esitettävästä kannasta ETA-sopimuksen liitteen II (Tekniset määräykset, standardit, testaus ja varmentaminen) ja liitteen IV (Energia) muuttamista koskevan sekakomitean päätöksen suunniteltuun hyväksymiseen.

2. EHDOTUKSEN TAUSTA

2.1. ETA-sopimus

Euroopan talousalueesta tehdyssä sopimuksessa, jäljempänä ’ETA-sopimus’, taataan Euroopan talousalueen kansalaisille ja talouden toimijoille yhtäläiset oikeudet ja velvollisuudet sisämarkkinoilla. Siinä määrätään neljää vapautta koskevien EU:n säädösten saattamisesta osaksi 30 ETA-maan eli EU:n jäsenvaltioiden, Norjan, Islannin ja Liechtensteinin lainsäädäntöä. ETA-sopimus kattaa lisäksi yhteistyön muilla tärkeillä aloilla, kuten tutkimus ja kehitys, koulutus, sosiaalipolitiikka, ympäristö, kuluttajansuoja, matkailu ja kulttuuri, joita kutsutaan yhteisesti ”sivuaviksi ja horisontaalisiksi” politiikoiksi. ETA-sopimus tuli voimaan 1. tammikuuta 1994. Unioni ja sen jäsenvaltiot ovat ETA-sopimuksen osapuolia.

2.2. ETA:n sekakomitea

ETA:n sekakomitea vastaa ETA-sopimuksen hallinnoinnista. Se on foorumi ETA-sopimuksen toimintaan liittyvää näkemysten vaihtoa varten. Se tekee päätöksensä yksimielisesti, ja päätökset sitovat sopimuspuolia. Vastuu ETA-asioiden koordinoinnista EU:n puolella on Euroopan komission pääsihteeristöllä.

2.3. Suunniteltu ETA:n sekakomitean säädös

ETA:n sekakomitean on tarkoitus hyväksyä ETA:n sekakomitean päätös, jäljempänä ’suunniteltu säädös’, joka koskee ETA-sopimuksen liitteen II (Tekniset määräykset, standardit, testaus ja varmentaminen) ja liitteen IV (Energia) muuttamista.

Suunnitellun säädöksen tarkoituksena on ottaa osaksi ETA-sopimusta energiatehokkuudesta, direktiivien 2009/125/EY ja 2010/30/EU muuttamisesta sekä direktiivien 2004/8/EY ja 2006/32/EY kumoamisesta annettu direktiivi 2012/27/EU[1] ja energiatehokkuudesta annetun direktiivin 2012/27/EU muuttamisesta annettu direktiivi (EU) 2018/2002[2].

Suunnitellusta säädöksestä tulee sopimuspuolia sitova ETA-sopimuksen 103 ja 104 artiklan mukaisesti.

3. UNIONIN PUOLESTA OTETTAVA KANTA

Komissio toimittaa liitteenä olevan ETA:n sekakomitean päätösluonnoksen neuvostolle hyväksyttäväksi unionin kantana. Sen jälkeen kun kanta on hyväksytty, se olisi esitettävä ETA:n sekakomiteassa mahdollisimman pian.

---

[1] Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2012/27/EU, annettu 25 päivänä lokakuuta 2012, energiatehokkuudesta, direktiivien 2009/125/EY ja 2010/30/EU muuttamisesta sekä direktiivien 2004/8/EY ja 2006/32/EY kumoamisesta, EUVL L 315, 14.11.2012, s. 1.

[2] Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2018/2002, annettu 11 päivänä joulukuuta 2018, energiatehokkuudesta annetun direktiivin 2012/27/EU muuttamisesta, EUVL L 328, 21.12.2018, s. 210.

Liitteenä olevaan ETA:n sekakomitean päätösluonnokseen sisältyy sellaisia liitteenä olevan sekakomitean päätösluonnoksen johdanto-osan kappaleissa ja tekstissä esitettäviä ETA:n EFTA-valtioita koskevia mukautuksia, joita ei voida pitää pelkästään neuvoston asetuksessa (EY) N:o 2894/94[3] tarkoitettuina teknisinä mukautuksina. Näin ollen unionin kannan vahvistaa neuvosto.

4. OIKEUSPERUSTA

4.1. Menettelyllinen oikeusperusta

4.1.1. Periaatteet

Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen, jäljempänä ’SEUT-sopimus’, 218 artiklan 9 kohdassa määrätään päätöksistä ”*sopimuksella perustetussa elimessä unionin puolesta esitettävien kantojen vahvistamisesta, silloin kun tämän elimen on annettava säädöksiä, joilla on oikeusvaikutuksia, lukuun ottamatta säädöksiä, joilla täydennetään tai muutetaan sopimuksen institutionaalisia rakenteita*”.

Ilmaisu ’*säädökset, joilla on oikeusvaikutuksia*’ kattaa myös säädökset, joilla on oikeusvaikutuksia kyseiseen elimeen sovellettavan kansainvälisen oikeuden nojalla. Se kattaa myös välineet, joilla ei ole sitovaa vaikutusta kansainvälisen oikeuden nojalla, mutta jotka ”*voivat vaikuttaa ratkaisevasti sen säännöstön sisältöön, jonka unionin lainsäätäjä antaa*”.[4]

4.1.2. Soveltaminen käsillä olevassa asiassa

ETA:n sekakomitea on sopimuksella eli ETA-sopimuksella perustettu elin. Säädös, joka ETA:n sekakomitean on määrä antaa, on säädös, jolla on oikeusvaikutuksia. Suunniteltu säädös on sitova kansainvälisen oikeuden nojalla ETA-sopimuksen 103 ja 104 artiklan mukaisesti.

Suunnitellulla säädöksellä ei täydennetä eikä muuteta sopimuksen institutionaalisia rakenteita. Ehdotetun päätöksen menettelyllinen oikeusperusta on sen vuoksi SEUT-sopimuksen 218 artiklan 9 kohta yhdessä neuvoston asetuksen (EY) N:o 2894/94 1 artiklan 3 kohdan kanssa.

4.2. Aineellinen oikeusperusta

4.2.1. Periaatteet

SEUT-sopimuksen 218 artiklan 9 kohdan nojalla, luettuna yhdessä neuvoston asetuksen (EY) N:o 2894/94 1 artiklan 3 kohdan kanssa, annettavan päätöksen aineellinen oikeusperusta määräytyy ensisijaisesti osaksi ETA-sopimusta otettavan EU:n lainsäädännön aineellisen oikeusperustan perusteella.

Jos suunnitellulla säädöksellä on kaksi tavoitetta tai siihen sisältyy kaksi osatekijää ja jos näistä tavoitteista tai osatekijöistä toinen on mahdollista määritellä pääasialliseksi tavoitteeksi tai osatekijäksi, johon nähden toinen tavoite tai osatekijä on liitännäinen, SEUT-sopimuksen 218 artiklan 9 kohdan nojalla hyväksyttävällä päätöksellä on oltava vain yksi aineellinen oikeusperusta eli se, jota pääasiallinen tai ensisijainen tavoite tai osatekijä edellyttää.

---

[3] Neuvoston asetus (EY) N:o 2894/94, annettu 28 päivänä marraskuuta 1994, Euroopan talousalueesta tehdyn sopimuksen soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä, EYVL L 305, 30.11.1994, s. 6.

[4] Unionin tuomioistuimen tuomio 7.10.2014, Saksa v. neuvosto, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, 61–64 kohta.

4.2.2. Soveltaminen käsillä olevassa asiassa

Koska sekakomitean päätöksellä otetaan direktiivi 2012/27/EU ja direktiivi (EU) 2018/2002 osaksi ETA-sopimusta, on aiheellista käyttää samaa aineellista oikeusperustaa myös tähän neuvoston päätökseen. Sen vuoksi ehdotetun päätöksen aineellinen oikeusperusta on SEUT-sopimuksen 194 artiklan 2 kohta.

4.3. Päätelmät

Ehdotetun päätöksen oikeusperustana tulisi olla SEUT-sopimuksen 194 artiklan 2 kohta yhdessä sen 218 artiklan 9 kohdan sekä neuvoston asetuksen (EY) N:o 2894/94 1 artiklan 3 kohdan kanssa.

5. SUUNNITELLUN SÄÄDÖKSEN JULKAISEMINEN

Koska ETA:n sekakomitean säädöksellä muutetaan ETA-sopimuksen liitettä II (Tekniset määräykset, standardit, testaus ja varmentaminen) ja liitettä IV (Energia), on aiheellista julkaista säädös *Euroopan unionin virallisessa lehdessä* sen jälkeen kun se on hyväksytty.

2025/0166 (NLE)

Ehdotus

NEUVOSTON PÄÄTÖS

ETA:n sekakomiteassa Euroopan unionin puolesta esitettävästä kannasta ETA-sopimuksen liitteen II (Tekniset määräykset, standardit, testaus ja varmentaminen) ja liitteen IV (Energia) muuttamiseen

(Energiatehokkuusdirektiivi)

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 194 artiklan 2 kohdan yhdessä sen 218 artiklan 9 kohdan kanssa,

ottaa huomioon Euroopan talousalueesta tehdyn sopimuksen soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä 28 päivänä marraskuuta 1994 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 2894/94[5] ja erityisesti sen 1 artiklan 3 kohdan,

ottaa huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sekä katsoo seuraavaa:

(1) Sopimus Euroopan talousalueesta[6], jäljempänä ’ETA-sopimus’, tuli voimaan 1 päivänä tammikuuta 1994.

(2) ETA-sopimuksen 98 artiklan mukaan ETA:n sekakomitea voi päättää muuttaa muun muassa ETA-sopimuksen liitettä II (Tekniset määräykset, standardit, testaus ja varmentaminen) ja liitettä IV (Energia).

(3) Energiatehokkuudesta, direktiivien 2009/125/EY ja 2010/30/EU muuttamisesta sekä direktiivien 2004/8/EY ja 2006/32/EY kumoamisesta annettu direktiivi 2012/27/EU[7] ja energiatehokkuudesta annetun direktiivin 2012/27/EU muuttamisesta annettu direktiivi (EU) 2018/2002[8] olisi otettava osaksi ETA-sopimusta.

(4) Useat direktiivin 2012/27/EU, sellaisena kuin se on muutettuna direktiivillä (EU) 2018/2002, säännökset edellyttävät merkittäviä mukautuksia, joilla otetaan huomioon ETA-sopimuksen ja EFTA-valtioiden erityispiirteet.

---

5 EYVL L 305, 30.11.1994, s. 6.

6 EYVL L 1, 3.1.1994, s. 3.

7 Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2012/27/EU, annettu 25 päivänä lokakuuta 2012, energiatehokkuudesta, direktiivien 2009/125/EY ja 2010/30/EU muuttamisesta sekä direktiivien 2004/8/EY ja 2006/32/EY kumoamisesta (EUVL L 315, 14.11.2012, s. 1).

8 Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2018/2002, annettu 11 päivänä joulukuuta 2018, energiatehokkuudesta annetun direktiivin 2012/27/EU muuttamisesta (EUVL L 328, 21.12.2018, s. 210).

(5) Koska vuosille 2020 ja 2030 asetetut energiatehokkuutta koskevat unionin yleistavoitteet eivät koske EFTA-valtioita, direktiivin 2012/27/EU 3 artiklan 1 kohdan a alakohtaa ja 3 artiklan 5 kohtaa sekä direktiivin 2012/27/EU, sellaisena kuin se on muutettuna direktiivillä (EU) 2018/2002, 1 artiklan 1 kohtaa ei pitäisi soveltaa EFTA-valtioihin. EFTA-valtiot ovat kuitenkin vapaaehtoisesti asettaneet omat energiatehokkuutta koskevat ohjeelliset kansalliset tavoitteensa ETA:n sekakomitean päätökseen liitetyn EFTA-valtioiden julistuksen mukaisesti.

(6) Direktiivin 2012/27/EU, sellaisena kuin se on muutettuna direktiivillä (EU) 2018/2002, 5 artiklassa viitataan energiatehokkuutta koskeviin vähimmäisvaatimuksiin, jotka on vahvistettu rakennusten energiatehokkuudesta annetun direktiivin 2010/31/EU 4 artiklan mukaisesti. On aiheellista sallia, että Islanti täyttää energiatehokkuutta koskeviin vähimmäisvaatimuksiin liittyvät velvoitteensa valtionhallinnon rakennuksissa kansallisen lainsäädäntönsä mukaisesti, koska Islannilla on poikkeus direktiivin 2010/31/EU saattamisesta osaksi kansallista lainsäädäntöä.

(7) On myös aiheellista mukauttaa direktiivin 2012/27/EU, sellaisena kuin se on muutettuna direktiivillä (EU) 2018/2002, 20 artiklan 5 kohtaa vastaavasti ja erityisesti korvata viittaus 5 artiklan 1 kohtaan yleisemmällä viittauksella 5 artiklaan, jotta voidaan ottaa huomioon viimeksi mainittujen säännösten nojalla tehdyt mukautukset.

(8) Uudet energiansäästöt, jotka Islannin on saavutettava 7 artiklan 1 kohdan mukaisesti, olisi asetettava tasolle, joka vastaa Islannin energiamarkkinoiden ja energialähteiden yhdistelmän erityispiirteitä.

(9) Islannin energiajärjestelmä on eristyksissä, lähes fossiilivapaa ja sen toimitusvarmuus ja energiaomavaraisuus ovat korkealla tasolla. Järjestelmä perustuu laajalti uusiutuvaan geotermiseen energiaan, ja sillä on erityispiirteitä. Tämän vuoksi on aiheellista sallia Islannille poikkeus tietyistä 9 a, 9 b ja 9 c artiklassa säädetyistä mittaamista koskevista vaatimuksista.

(10) Koska Islannilla ei ole maakaasuinfrastruktuuria ja se on vapautettu maakaasun sisämarkkinoista annetun direktiivin 2009/73/EY soveltamisesta, 9 ja 10 artiklaa maakaasun mittaamisen ja laskutustietojen osalta ei pitäisi soveltaa Islantiin.

(11) Koska hyötylämmön tarpeeseen perustuvan sähkön ja lämmön yhteistuotannon edistämisestä sisämarkkinoilla annettua direktiiviä 2004/8/EY ei sovelleta geotermisen energian yhteistuotantoon Islannissa, direktiivin 2012/27/EU, sellaisena kuin se on muutettuna direktiivillä (EU) 2018/2002, 14 ja 15 artiklaa, jotka vastaavat direktiiviä 2004/8/EY, ei pitäisi soveltaa Islantiin.

(12) Sen vuoksi olisi muutettava ETA-sopimuksen liitettä II (Tekniset määräykset, standardit, testaus ja varmentaminen) ja liitettä IV (Energia).

(13) Unionin kannan ETA:n sekakomiteassa olisi sen vuoksi perustuttava tähän liitettyyn päätösluonnokseen,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

ETA:n sekakomiteassa ETA-sopimuksen liitteen II (Tekniset määräykset, standardit, testaus ja varmentaminen) ja liitteen IV (Energia) ehdotettuun muutokseen unionin puolesta esitettävä kanta perustuu tähän päätökseen liitettyyn ETA:n sekakomitean päätösluonnokseen.

2 artikla

Tämä päätös tulee voimaan päivänä, jona se hyväksytään.

Tehty Brysselissä

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja